

Порески третман камате (начин обрачунавања стопе пореза по одбитку) коју у Републици Србији оствари правно лице нерезидент – резидент Републике Словеније

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-1340/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Републике Словеније закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, са Протоколом („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 7/2003, у даљем тексту: Уговор) који се примењује од првог јануара 2004. године.

Уговор производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Словеније.

Министарство финансија посебно напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, превиђа да: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Члан 11. (Камата) ст. 1, 2. и 3. Уговора прописује:

„1. Камата која настаје у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији), а исплаћује се резиденту друге државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Словеније) може се опорезивати у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Словенији).

2. Камата се може опорезивати и у државу уговорници у којој настаје (у конкретном случају, у Републици Србији), у складу са законима те државе, али ако је стварни власник камате резидент друге државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Словеније) разрезан порез не може бити већи од 10 одсто бруто износа камате. Надлежни органи држава уговорница договарају се о начину примене овог ограничења.

3. Изузетно од одредаба става 2. овог члана, камата која настаје у држави уговорници изузима се од опорезивања у тој држави под условом да је оствари и стварано поседује:

1) Влада, политичка јединица или јединица локалне самоуправе друге државе уговорнице; или

2) Народна банка или Централна банка друге државе уговорнице.“

Истовремено, у члану 11. став 6. Уговора прописано је: „6. Сматра се да камата настаје у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) када је исплатилац камате резидент те државе (у конкретном случају, Републике Србије). Када лице које плаћа камату, без обзира на то да ли је резидент државе уговорнице, има у тој држави уговорници сталну јединицу или сталну базу у вези са којом је повезан дуг на који се плаћа камата, а ту камату сноси та стална јединица или стална база, сматра се да камата настаје у држави у којој се налази стална јединица или стална база.“

Имајући у виду наведене одредбе Уговора, посебно његов члан 11. став 1, као и наводе из дописа, камата коју у Републици Србији оствари правно лице, резидент Републике Словеније, може се опорезивати у Републици Словенији (под условом да домаће пореско законодавство Републике Словеније предвиђа такву могућност) и то по стопи пореза предвиђеној у домаћем законодавству Републике Словеније.

Међутим, сходно члану 11. став 2. Уговора, наведена кама-та се опорезује у

Републици Србији (уколико је националним законодавством Републике Србије прописана обавеза обрачунавања и плаћања пореза) и то применом бенефициране стопе пореза по одбитку од 10 одсто од бруто износа камате и уз претходно испуњење услова да је нерезидентно правно лице домаћем исплатиоцу камате, на обрасцу Републике Србије, пружио доказ (потврду о резидентности потписану и оверену од стране надлежних органа Републике Словеније) да је прималац камате резидент Републике Словеније и, истовремено, стварни власник камате.

Потврђивање статуса резидентности Републике Словеније нерезидент Републике Србије доказује овером (потписом и печатом) надлежног органа матичне државе (на основу члана 3. став 1. подстав 10) Уговора, то је министарство финансија Републике Словеније, односно његов овлашћени представник) и то на посебном обрасцу.

С тим у вези, Закон о порезу на добит предузећа („Сл. глас-ник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон), у члану 40. став 1, поред осталог, прописује да:

„На приходе које оствари нерезидентни обвезник (у конкретном случају, резидент Републике Словеније) од резидентног обвезника по основу ... камата ..., обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.“

Према томе, одредба члана 11. став 2. Уговора подразумева да се камата опорезује у Републици Србији ако је то прописано домаћим пореским законодавством. С обзиром да је Законом прописана обавеза обрачунавања и плаћања пореза по одбитку на камату коју оствари нерезидентно лице, према мишљењу Министарства финансија, домаћи исплатилац камате је дужан да поднесе пореску пријаву и плати припадајући порез и то по стопи од 10% од бруто износа камате. Ово ако су испуњени услови из члана 11. став 2. Уговора (потврда о резидентности потписана и оверена од стране надлежних органа Републике Словеније да је прималац камате резидент Републике Словеније и, истовремено, стварни власник камате). Уколико нису испуњени наведени услови, примењује се стопа од 20% из члана 40. став 1. Закона, на основицу коју чини бруто износ камате.